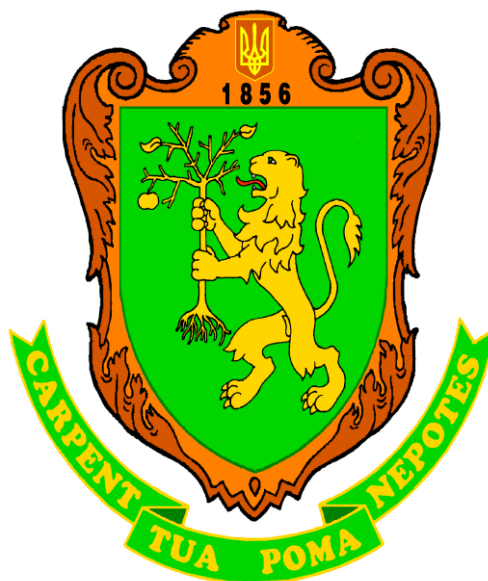

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ПРАВА**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТРУДОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ»**

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань -

Спеціальність –

Освітня програма –

Кількість кредитів – 4 – 120 год., із них: самостійної роботи студента – ___ год.

Форма навчання – денна, заочна (скорочена програма)

Рік підготовки – 4, семестр – 7

Компонент освітньої програми – вибіркова

Дні занять – відповідно до розкладу.

Консультації – відповідно до графіка навчального процесу.

Мова викладання – українська.

Керівник курсу:

Олішук Петро Олегович, кандидат економічних наук, в. о. доцента кафедри права

Контактна інформація:

Адреса: вул. Володимира Великого, 1, м. Дубляни, Жовківський район, Львівська область, 80381, e-mail: petrool@ukr.net, тел. 0676014765

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах зазначеного курсу здобувачі вищої освіти формують загальні компетентності, а саме опановують знання системи трудового права та законодавства, його предмет, методи та принципи, класифікацію суб'єктів трудових правовідносин, їх права та обов'язки, особливості укладення та припинення трудового договору з різними категоріями найманих працівників, а також питання оплати та охорони праці, режиму робочого часу і часу відпочинку.

Вивчення навчальної дисципліни «Трудове право України» базується на основі нормативних актів, наукових і навчальних літературних джерел, які розкривають суть і особливості трудових правовідносин.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Трудове право України» є набуття студентами знань та практичних навичок опрацювання нормативно-правових актів, які є джерелами правового регулювання суспільних відносин у сфері використання найманої праці в Україні.

Завдання - ознайомлення з основними положеннями чинного трудового законодавства України, формування у студентів умінь користуватися відповідними нормативними актами, розкриття змісту основних категорій та інститутів, вироблення умінь вирішувати конкретні практичні питання, пов'язані із застосуванням норм трудового права.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ**Формат курсу**

Вивчення дисципліни «Трудове право України» відбувається у формі навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання (лекції, лабораторні заняття, консультації) та виконання самостійної роботи в позааудиторний час.

Вкладанні лекційного матеріалу відбувається у формі лекцій-бесід і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дає змогу привернути увагу слухачів до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання.

При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як виконання індивідуального завдання із створення програм для технічних систем та дискусія.

Допускається проведення лекцій і практичних занять з використанням дистанційних методів навчання.

Консультації здійснюються у відведений для цього час, який доводиться до студентів на початку семестру. Вони, зокрема, використовуються для презентації виконаних студентом завдань у разі його відсутності на заняттях.

Самостійна робота передбачає виконання завдань практичного характеру, передбачених програмою курсу, що не завершені чи не можуть бути виконані в рамках аудиторних занять, самостійне вивчення окремих питань.

Студенти працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання, виступають з доповідями і презентаціями, під-

готовленими індивідуально. Програмою передбачено виконання завдань, пов'язаних з темою дисертаційного дослідження аспіранта.

Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно з «Положенням про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування» пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студент представляє опрацьований практичний матеріал (виконане завдання) з відповідної теми.

Організація навчального процесу передбачає дотримання вимог академічної доброчесності. Письмові роботи студентів повинні відображати їх власні міркування, результати здійснених ними досліджень. Порушеннями академічної доброчесності під час вивчення дисципліни вважаються: академічний плагіат, фальсифікація, списування, обман, неправомірна вигода, необ'єктивне оцінювання.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття, предмет, метод і система та принципи трудового права

Поняття трудового права як галузі права та його місце у системі права України. Предмет трудового права та суспільно-трудова відносина. Відмінність трудових відносин від інших подібних правовідносин. Правовідносина, які не регулює трудове право. Відносина найманої праці як основа предмета трудового права їх характерні ознаки. Поняття та характеристика методів трудового права. Поняття основних принципів трудового права, їх значення для регулювання трудових відносин. Загальна характеристика основних принципів трудового права України. Функції трудового права.

Тема 2. Джерела трудового права

Поняття джерел трудового права та їх види. Особливості джерел трудового права. Нормативні акти як джерела трудового права. Кодекс законів про працю України - основне джерело трудового права. Підзаконні нормативні акти у трудовому праві. Співвідношення міжнародно-правових норм і законодавства України. Конвенції МОП як джерела трудового права України. Локальні нормативні акти як джерела трудового права.

Тема 3. Суб'єкти трудового права. Трудові правовідносина

Поняття і класифікація суб'єктів трудового права. Правовий статус суб'єктів, його види і зміст: трудова правосудність, суб'єктивні права і юридичні обов'язки, гарантії прав і обов'язків, відповідальність суб'єктів трудового права. Працівник – суб'єкт трудових правовідносин. Роботодавець як суб'єкт трудових правовідносин. Класифікація роботодавців за трудовим правом. Профспілки як суб'єкти трудових правовідносин. Трудовий колектив як суб'єкт трудового права.

Тема 4. Колективні договори та угоди

Поняття колективних договорів та угод та їх нормативно-правове забезпечення. Поняття колективного договору та угоди. Чинність колективного договору в часі та за колом осіб. Сфера укладення та сторони колективного договору, угоди. Зміст колективного договору. Недійсність умов колективного договору. Колективні переговори, розробка і порядок укладення колективного договору.

Тема 5. Трудовий договір: поняття, види, форми

Поняття трудового договору. Трудовий договір як основний інститут трудового права і як підстава виникнення трудових правовідносин. Юридичне визначення трудового договору. Сторони і зміст трудового договору. Класифікація умов трудового договору, трудова функція. Недійсність умов трудового договору. Форми і строки трудового договору. Етапи порядку укладення трудового договору: загальна характеристика. Гарантії при укладенні трудового дого-

вору: поняття та види. Обмеження при прийнятті на роботу: поняття та види. Припинення та розірвання трудового договору поняття та підстави.

Тема 6. Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку

Поняття та види робочого часу. Правове регулювання нормального робочого часу. Скорочений робочий час для окремих категорій працівників. Порядок та умови застосування неповного робочого часу. Правові підстави проведення надурочних робіт. Заборона залучення до надурочних робіт. Поняття та види режимів робочого часу. П'ятиденний режим роботи. Шестиденний режим роботи. Ненормований режим роботи. Поняття та види часу відпочинку. Правове регулювання встановлення та надання перерв протягом робочого дня: Правове регулювання встановлення та надання перерв для відпочинку і харчування. Вихідні дні як вид часу відпочинку. Порядок залучення працівників до роботи в такі дні. Правове регулювання встановлення святкових і неробочих днів. Право працівників на відпустку: поняття та гарантії права на відпустку. Види відпусток та їх характеристика. Загальна характеристика щорічних відпусток. Подовжені відпустки. Додаткові відпустки та їх види. Відпустки у зв'язку з навчанням.

Тема 7. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність

Дисциплінарна відповідальність та її види за трудовим правом. Дисциплінарний проступок як підстава дисциплінарної відповідальності. Загальна дисциплінарна відповідальність працівників, види дисциплінарних стягнень та порядок їх застосування. Поняття матеріальної відповідальності за трудовим правом. Види матеріальної відповідальності. Підстава та умови матеріальної відповідальності працівників за шкоду, що завдана майну роботодавця. Обмежена та повна матеріальна відповідальність.

Тема 8. Охорона праці

Поняття охорони праці. Охорона праці в широкому і вузькому розуміннях. Централізоване і децентралізоване правове регулювання охорони праці. Гарантії прав працівників на охорону праці. Правила охорони праці та інструкції з охорони праці. Державне управління охороною праці. Спеціальні норми охорони праці жінок та неповнолітніх. Додаткові гарантії охорони праці працівників, що працюють на важких роботах та у шкідливих умовах праці. Особливості охорони праці жінок, неповнолітніх та осіб з пониженою працездатністю. Відповідальність роботодавців за порушення правил охорони праці. Розслідування нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві.

Тема 9. Трудові спори. Вирішення колективних трудових спорів.

Поняття трудових спорів та їх види. Сторони трудових спорів та підстави виникнення. Поняття і предмет колективних трудових спорів (конфліктів). Спори з приводу встановлення умов праці та пов'язані із застосуванням норм трудового законодавства. Колективні трудові спори (конфлікти). Поняття і причини виникнення колективних трудових спорів. Загальний та спеціальний порядок їх вирішення. Процесуальні (процедурні) норми в трудовому праві. Проблеми досудового порядку вирішення колективних трудових спорів. Розгляд трудових спорів у районних (міських) судах. Спеціальний порядок розгляду трудових спорів окремих категорій працівників.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Порядок оцінювання результатів навчання

На екзамені з навчальної дисципліни «Трудове право України» кафедри права повинен знати нормативно-правові акти, які регулюють сферу трудового права.

Екзаменаційні білети з дисциплін, містять 3 питання, що включають матеріал навчальної програми, яка використовується в процесі навчання.

Студент на іспиті з навчальних дисциплін кафедри отримує білет, на якому є пронумеровані питання та чисті аркуші паперу.

Студенти повинні бути максимально уважними даючи відповіді, щоб не помилитися.

Категорично заборонено використовувати будь-який додатковий матеріал (Кодекси, закони, мультимедія тощо).

У процесі усного опитування, викладач зобов'язаний спершу вислухати повну відповідь студента (не залежно від того, чи вона є правильною) і лише потім задавати уточнюючі, додаткові запитання. Обов'язково наголошується на неправильних фрагментах відповіді, на суті помилок.

Можливе проведення екзамену у формі тестування в системі Moodle.

Оприлюднення результатів іспиту проводиться публічно.

Критерії оцінювання знань студентів визначенні у **Положенні про критерії оцінювання ЛНУП**.

За рішенням засідання кафедри студент може бути додатково оцінений за участь у наукових конференціях, підготовку наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт, Всеукраїнських олімпіадах за спеціальністю, виконання досліджень тощо.

Оприлюднення результатів заліку проводиться публічно.

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів доброчесності та студенто-центрованого підходу.

Академічна доброчесність - дотримання Положення про академічну доброчесність у ЛНУП».

Доступний за посиланням:
<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА Нормативно-правові акти

1. Конституція України : закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Офіційний вісник України*. 1996. № 72/1. Ст. 2598.
2. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04. 11.1950 р.та додаткові протоколи, рат. Законом України від 17. 07. 1997 р. *Офіційний вісник України*. 2006. № 32. Ст. 2371.
3. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
4. Про зайнятість населення : Закон України від 1 березня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 30. Ст. 260.
5. Про відпустки : Закон України від 15 листопада 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*.1997. № 2. Ст. 4.
6. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) : Закон України від 3 березня 1998 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 34. Ст. 227.
7. Про охорону праці : Закон України від 14 жовтня 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*.1992. № 49. Ст. 668.
8. Про оплату праці : Закон України від 24 березня 1995 р. *Відомості Верховної Ради України*.1995. № 17. Ст.121.
9. Про колективні договори і угоди : Закон України від 01.07.1993 р. № 3356- XII URL :<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>
10. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.10. 2005 р. № 2866-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>

11. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану : Закон України від 15.03.2022 р. № 2136-IX URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>

Основна література

1. Іншин М.І. Трудове право України : підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 472 с.
2. Пилипенко П.Д. та ін. Трудове право України: Академічний курс: підручник. К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2021. 536 с.
3. Болотіна Н. Б. Трудове право України: підручник. К.: Вікар, 2020. 725 с.
4. Лазор В. В. Судове вирішення індивідуальних трудових спорів: шляхи вдосконалення. *Право України*. 2021. № 7. С. 53–55.
5. Лозовой С. В. Особливості розгляду індивідуальних трудових спорів комісіями потрудових спорів. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. № 1. С. 6–10.
6. Швець Н. Порядок проведення страйку: спірні питання. *Підпр-во, госп-во і пра-во*. 2021. № 5. С. 96–99.
7. Трудовий кодекс України : проект Закону України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53221.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд читального залу Львівського НУП (м. Дубляни, вул. В. Великого, 1), Львівської наукової бібліотеки ім. Стефаніка НАН України (вул. Стефаніка, 2).
2. Електронні інформаційні ресурси:
 - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>;
 - Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
 - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
 - Урядовий портал Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua.
 - Офіційний сайт Львівської електронної бібліотеки ім. В. Стефаніка. URL: www.lsl.lviv.ua.
 - Офіційний сайт Бази українського законодавства в Інтернет. URL: www.lawukraine.com.